

Valla- või linnavalitsuse korrakaitseüksuse tegevuse õiguslikud alused ja seadusest tulenevad kitsaskohad tegutsemisel

Marek Ranne
Õigusnõunik
menetlusteenistuse juhataja ülesannetes

Sisukord

1. Õiguslikud probleemid valla- või linnavalitsuse korrakaitseüksuse (edaspidi korrakaitseüksus) tegevuses ehk hüpoteesid.....	3
2. Üldist.....	3
3. Õiguslikud probleemid.....	5
3.1. Õiguslikud probleemid järelevalve teostamisel.....	5
3.2. Õiguslikud probleemid väärteomenetluse läbiviimise tagamiseks.....	6
4. Menetlusteenistus.....	8
5. Ettepanekud.....	11

1. Õiguslikud probleemid valla- või linnavalitsuse korrakaitseüksuse (edaspidi *korrakaitseüksus*) tegevuses ehk hüpoteesid

1. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses on sätestamata korrakaitseüksuse õigused ja kohustused;
2. korrakaitseüksusel puuduvad meetmed ja vahendid kohalikule omavalitsusele (edaspidi KOV) seadusega pandud ülesannete täitmise tagamiseks;
3. KOV pädevus valdkonna seadustega pandud riikliku järelevalve teostamiseks on puudulik;
4. KOV'id ei saa luua omavalitsuste ülest ühist korrakaitseüksust või anda üle pädevust oma haldusterritooriumil järelevalve läbiviimiseks ülesandeid teisele omavalitsusele;
5. KOV ei oma õigust volitada teist KOV'i viima läbi tema nimel väärteomenetlust.
6. KOV'idel ei ole piisavalt õiguslikke vahendeid ja vahendeid kohtuvälise menetluse läbiviimise tagamiseks.

2. Üldist

2.1. Korrakaitseüksuse ja korrakaitseametniku mõiste – kohaliku omavalitsuse poolt moodustatud valla- või linnavalitsuse struktuuriüksus või korrakaitseametniku ametikoht (edaspidi *korrakaitseametnik*).¹

2.2. Korrakaitseüksuse ja korrakaitseametniku põhiülesanded² -

2.2.1. osaleda avaliku korra tagamisel;

2.2.2 teostada valla- või linnavolikogu poolt vastuvõetud eeskirjade täitmise üle järelevalvet kohaliku omavalitsuse määratud tööpiirkonnas.

2.3. Korrakaitseüksuse ja korrakaitseametniku tegevuse õiguslik alus – korrakaitseüksuse moodustamise ja lõpetamise või korrakaitseametniku ametikoha loomise ja koondamise otsustab valla- või linnavolikogu.³

2.4. Korrakaitseüksuse ja korrakaitseametniku alluvus, tööpiirkond ja täpsemad ülesanded - valla- või linnavolikogu sätestab korrakaitseüksuse alluvuse, tööpiirkonna ja täpsemad ülesanded kinnitatavas põhimääruses. Korrakaitseametniku ametikoha moodustamisel valla- või linnavalitsuses sätestatakse korrakaitseametniku alluvus, tööpiirkond ja täpsemad ülesanded korrakaitseametniku ametijuhendis.⁴

2.5. Korrakaitseüksuse ja korrakaitseametniku koostöö - korrakaitseüksus ja korrakaitseametnik teevad oma ülesannete täitmisel koostööd teiste kohalike omavalitsuste asutuste, riigiorganite, Politsei- ja Piirivalveamet, eraõiguslike juriidiliste isikute ja kodanikega ning nende ühendustega.⁵

3.6. Kohaliku omavalitsuse järelevalve ja kohtuvälise menetlemise pädevus tulenevalt eriseadustest (tabel 1):

---

1 KOKS § 53¹ lg 1

2 Ibit.

3 KOKS § 53² lg 1

4 KOKS § 53² lg 2

5 KOKS § 53³ lg 2

	Õigusakti nimetuse lühend	Õigusakti nimetus	Järelevalve tegevuse alussäte	Pädevuse andja	Ettekirjutuse koostamise õiguse alus	Sunniraha- ja/või asendus-täitmise kohaldamise alus	Väärteomenetluse alussäte
1	AS	Alkoholiseadus	§ 49 lg 1 p 8	valla- või linnavalitsus	§ 50 lg 1 p 6	§ 50 lg 2	§ 73 lg 2 p 9
2	EhS	Ehitusseadus	§ 59 lg 2	Valla- või linnavolikogu	§ 61 lg 5	§ 61 lg 6	§ 70 lg 3
3	JäätS	Jäätmetseadus	§ 119 lg 1	Valla- või linnavolikogu	§ 119 lg 8	§ 119 lg 8	§ 127 lg 2 p 3
4	KaubTS	Kaubandustegevuse seadus	§ 21 p 4	valla- või linnavalitsus	§ 22 lg 1 p 7	§ 23 lg 3	§ 33 lg 2 p 4; lg 3 p 2; lg 4 p 3
5	KOKS	Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus			pädevus puudub	pädevus puudub	§ 664 lg 2 p 1
6	LS	Liiklusseadus	§ 193 lg 1	valla- või linnavalitsus	pädevus puudub	pädevus puudub	§ 263 lg 4
7	LKS	Looduskaitse seadus	Keskkonna- järelevalve seadus § 3 lg 1	volikogu või valla- või linnavalitsus	Keskkonna- järelevalve seadus § 21 lg 1	puudub	§ 75 lg 3
8	MaaPS	Maapõueseadus			pädevus puudub	pädevus puudub	§ 73 lg 2
9	MTRS	Majandustegevuse registri seadus			pädevus puudub	pädevus puudub	§ 32 lg 2
10	MuKS	Muinsuskaitse seadus	§ 44'1 lg 1	Muinsuskaitse amet	§ 44'2 lg 1	§ 44'2 lg 3	§ 49 lg 2 p 2
11	NTS	Noorsootöö seadus					§ 17 lg 2
12	PGS	Põhikooli ja gümnaasiumi- seadus					§ 14 lg 4
13	RekS	Reklaamiseadus	§ 30 lg 2 p 5	valla- või linnavalitsus	§ 31 lg 1 p 6	§ 31 lg 2	§ 36 lg 2 p 5
14	TKS	Tarbijakaitse seadus	§ 38	Valla- või linnavolikogu	§ 39 lg 1 p 7	§ 40 lg 5	§ 48 lg 2 p 3
15	TeeS	Teeseadus	§ 39 lg 1 p 2	Valla- või linnavolikogu	§ 39 lg 1 p 7	pädevus puudub	§ 40'9 lg 2 p 2
16	TubS	Tubakaseadus	§ 32 p 4	valla- või linnavalitsus	§ 34 lg 1	§ 35 lg 1	§ 51 lg 3
17	TurS	Turismiseadus	§ 30 lg 1 p 1	valla- või linnavalitsus	§ 30'1 lg 1 p 9	§ 31 lg 3	§ 31'5 lg 3 p 2
18	VMTS	Väärismetalltoodete seadus	§ 42 lg 2 p 3 ja lg 3	valla- või linnavalitsus			§ 54 lg 2 p 3
19	ÜTS	Ühistranspordiseadus	§ 5 lg 1 p 12	Valla- või linnavolikogu	§ 53'5 lg 2 p 4	pädevus puudub	§ 54'11 lg 2 p 3
20	ÜVVKS	Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni seadus	§ 15'4	valla- või linnavalitsus	§ 15'4 lg 2 ja 5; § 15'5 lg 1	§ 15'5 lg 2	§ 15'3 lg 2
21	MKS	Maksukorralduse seadus	§ 10 lg 1	valla- või linnavalitsus			§ 162 lg 2 p 2
22	PakS	Pakendiseadus	§ 26 lg 2	valla- või linnavalitsus	§ 26'1 lg 1	§ 26'1 lg 2	§ 33 lg 6
23	VTMS	Väärteomenetluse seadustik	puudub	puudub	puudub	puudub	§ 52 lg 2; 3; 9; 14; 14'1

Tabel 1. Järelevalve ja väärteomenetluse pädevus

3. Õiguslikud probleemid

3.1. Õiguslikud probleemid järelevalve teostamisel

Riik kehtestab ühiskonnaliikmetele käitumisreeglid vastava valdkonna seadustega. Valdkonna seadustes sätestatakse ära järelevalvet teostavad asutused, nende pädevuse ulatuse, kui ka meetmed ja vahendid, mida järelevalvet teostav asutus saab käitumisreeglite nõuetest kinnipidamise tuvastamiseks kohalda.

Järelevalve ülesannete täitmisel ei ole probleeme, kui järelevalvele allutatud isik on järelevalvet teostava asutusega koostöö aldis. Kõik probleemid saavad alguse sellest, kui järelevalvele allutatud isik ei ole koostöö aldis ja tegutseb vastu rikkumise asjaolude välja selgitamisele (N: rikkuja on järelevalve asutusele tundmatu ja ta ei võimalda ennast tuvastada – ei esita isikuttõendavat dokumenti või muud menetluse jaoks vajaminevat dokumenti ja põgeneb sündmuskohalt jne.). Valdkonna seadustes puuduvad või KOV'il ei ole piisavalt vahendeid, et tagada järelevalve ülesannete täitmisel rikkuja tuvastamine või järelevalve toimingute läbiviimiseks muid toiminguid (seletuse võtmine, muude tõendite kogumine). Väärteomenetluse läbiviimise eelduseks on eelnevalt järelevalve käigus tuvastatud rikkumine ja rikkuja. Mõningatel juhtudel puudub KOV'il üldse pädevus järelevalvet läbi viia, aga samas on sama rikkumise osas väärteomenetluse läbiviimise pädevus olemas.

Näiteks:

- a) ühistranspordiseaduse kohaselt puudub KOV'il kontrollida bussides sõiduõigust tõendava dokumendi olemasolu⁶, misõttu ei saa pädevuse puudumise tõttu KOV ise ühissõidukites sõiduõigust tõendavate dokumentide olemasolu kontrollida, kuid samas omab KOV sõiduõigust tõendava dokumendita ühissõidukis sõitnud isiku suhtes viia läbi väärteomenetlust.
- b) alkoholiseaduse kohaselt puudub KOV'il õigus teostada järelevalvet avalikus kohas alkoholi puukimise väljaselgitamiseks, kuid samas on avalikus kohas alkoholi pruukinud isiku suhtes väärteomenetluse läbiviimise pädevus. KOV'il puudub õigust peatada sõidukeid järelevalve ülesannete täitmise tagamiseks – jäätme mahapannud sõiduk lahkub sündmuskohalt, registreerimismärgi määrdumise ja sündmuskohalt lahkumise tõttu ei olnud võimalik selle kuuluvust tuvastada.
- c) KOVil puuduvad õiguslikud vahendid tuvastamaks alaealise poolt alkoholi tarbimist, kuid samas omab alkoholi tarbinud alaealise suhtes viia läbi väärteomenetluse pädevust;
- d) jne.

KOKS § 53³ lg 1 kohaselt teeb korrakaitseüksus oma ülesannete täitmisel koostööd teiste kohalike omavalitsuste asutuste, riigiorganite, Politsei- ja Piirivalveameti, eraõiguslike juriidiliste isikute ja kodanikega ning nende ühendustega. Koostöö tegemisest lähtudes oleks võimalik tundmatu rikkuja tuvastamiseks kasutada politsei abi, kuid arvestades KOV'i piirkondade eripäraga, kus koostöö politsei asub rikkumise kohast piisavalt kaugel, et rikkuja on selleks ajaks sündmuskohalt lahkunud, kuna KOV'il puudub õigus rikkujat kinni hoida kuni politsei saabumiseni või tema poliseisse toimetamiseks.

KOV'il on esinenud juhtumeid, kus on olnud rikkumise pealtnägijaks ning omab neis asjus kohtuvälise menetleja pädevust, kuid rikkuja ei ole lasknud ennast kohapeal tuvastada ja on politsei

⁶ Ühistranspordiseadus § 5 sätestab omavalitsusorgani ülesanded ja sama seaduse § 53⁶ lg 1 p 2 sätestab milliseid dokumente võib valla- või linnavalitsuse amentik kontrollida.

saabumisel sündmuskohalt lahkunud või põgenenud. (N. alaealiste poolt alkoholi pruukimine avalikus kohas või suitsetamine; keelatud kohas parkimine – järelevalve teostamisel on sõidukijuht tulnud sõiduki juurde ja sõitnud järelevalve ametniku poolseid juhiseid järgimata ära. KOV ametnik on näinud, kuidas sõidukilt visatakse metsa alla maha jäätmeid ja seda sõidukit sündmuskohalt lahkumas.

Üldreeglina püüab rikkumise toimepanija oma tegu ja enda isikut varjata, misõttu on järelevalve ametnikule hädasti vaja seadusega sätestatada ära tema õigused ja kohustused, ning rikkumise tuvastamiseks rakendavate meetmete ja vahendite loetelu ning ulatus (Näiteks: isiku tuvastamiseks, kui ametnikul endal puudus võimalus isikut tuvastada pidada isikut kinni politseisse toimetamiseks või üleandmiseks. Samas tuleb pidada silmas, et isiku kinnipidamise tagamiseks võib olla vajadus kasutada politseisse toimetamise tagamiseks vahendeid nagu, transporti, kaeraudu vms.)

3.2. Õiguslikud probleemid väärteomenetluse läbiviimise tagamiseks

- 1) KOV'id ei saa luua omavalitsuste ülest ühist korrakaitseüksust või anda üle oma haldusterritooriumil järelevalve läbiviimiseks ülesandeid teisele omavalitsusele;
- 2) KOV ei oma õigust volitada teist KOV'i viima läbi tema nimel väärteomenetlust.
- 3) KOV'idel ei ole piisavalt meetmeid ja vahendeid kiireks ja sujuvaks kohtuvälise menetluse läbiviimise tagamiseks.

Üldine

Väärteomenetluse seadustik⁷ (edaspidi VTMS) sätestab väärtegude kohtuvälise menetluse ja kohtumenetluse korra ning väärtegude eest kohaldatud karistuse täitmisele pööramise korra.

VTMS § 2 sätestab, et kui VTMS'is ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse väärteomenetluses kriminaalmenetluse sätteid, arvestades väärteomenetluse erisusi.

Kohtuvälises menetluses on KOVil väärteomenetluse läbiviimise tagamiseks tabelis 2 nimetatud sunnivahendid.

	Toimingu nimetus	Vahendid
1.	Läbiotsimine	VTMS § 35 lg 1
2.	Sundtoomine	VTMS § 43 lg 4
3.	Isiku kinnipidamine	VTMS § 45 lg 2

Tabel 2. Väärteomenetluse läbiviimise tagamise sunnivahendid.

Tabelis 2 punktis 2 ja 3 nimetatud sunnivahendeid KOV ise vahetult kohaldada ei saa. Selleks peab KOV kaasama teise osapoole - politsei. Väärteomenetluse läbiviimise tagamiseks politsei kaasamine eeldab pikemaajalist menetlustoimigute planeerimist, kuna teine osapool ei ole alati

⁷ Väärteomenetluse seadustik, jõustus 01.09.2002 - RT I 2002, 50, 313

ootevalmis, kuna neil endil on seadusega pandud palju erinevaid ülesandeid. Politsei suur hõivatus teeb nende kaasamise raskeks ja on politseile endale tülikas. Paraku on sageli olukordi, kus väärteomenetluse tagamiseks on olnud vajadust kiirelt kohaldada sunnivahendit, kuid teise osapoole hõivatus või kaugel vahemaatõttu ei ole olnud võimalik sunnivahendit rakendada.

Tabelis 2 punkti 1 on ainus sunnivahend mida KOV väärteomenetluse läbiviimise tagamiseks võib kohaldada teist osapoolt kaasamata.

VTMS § 39 säte on puudulik kuna puuduvad vahendid selle õiguse realiseerimiseks. KOVil ei ole alati piisavalt omal teavet menetlusaluse isiku asukoha kohta. Samuti peab KOV oluliseks võimalust ka väärteomenetluses teha kindlaks menetlusest kõrvalehoidva tunnistaja asukohta, et saaks takistusteta väärteomenetlust läbi viia. Kuna väärteomenetluses ei ole lubatud kohaldada tunnistaja anonüümsust⁸, siis sageli hoiavad tunnistajad väärteomenetlusest eemale. Seoses menetlusaluse isiku või tunnistaja asukoha teadmatusega oleks vajalik sunnivahendite loetelu täiendada isiku tagaotsistavaks kuulutamise võimalusega nagu see võimalus on olemas kriminaalmenetluses.

Teoreetiliselt oleks võimalik kuulutada väärteomenetluses isikut tagaotsitavaks rakendades KrMS § 140 isiku tagaotsitavaks kuulutamise sätteid, kuna isiku tagaotsitavaks kuulamine ei kuulu kriminaalmenetluses kohaldatavate tõkendite hulka, mille kohaldamise keeld tuleneb VTMS § 37, vaid on muu kriminaalmenetluse tagamise vahend. VTMS § 2 sätte kohaselt, kui VTMS ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse KrMS sätteid, arvestades väärteomenetluse erisusi.

KOV koostab tagaotsitavaks kuulutamise määruse KrMS § 140 sätestatu kohaselt, arvestades väärteomenetluse erisusi koos politsei kaasamise taotlusega (VTMS § 45 lg 2) isiku kinnipidamiseks ja sundtoomise määrusega. Seoses VTMS § 37 sätestatud piirangut silmas pidades ei saa kinnipidamise kohta isiku kinnipidamiseks määrust koostada. Seega tuleb politsei poolt isiku asukoha kindlaks tegemisel teostada tagaotsitava isiku suhtes sundtoomist.

---

8 VTMS § 33 - Tunnistaja anonüümseks tunnistamise keeld

KOV omab varsteomenetluse pädevust 23 valdkonna seaduste alusel. (tabel 3.)

	igusakti nimetuse lühend	õigusakti nimetus	Varsteomenetluse alussäte
1	AS	Alkoholiseadus	§ 73 lg 2 p 9
2	EhS	Ehitusseadus	§ 70 lg 3
3	JaatS	Jaatmeseadus	§ 127 lg 2 p 3
4	KaubTS	Kaubandustegevuse seadus	§ 33 lg 2 p 4; lg 3 p 2; lg 4 p 3
5	KOKS	Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus	§ 66 ⁴ lg 2 p 1
6	LS	Liiklusseadus	§ 263 lg 4
7	LKS	Looduskaitse seadus	§ 75 lg 3
8	MaaPS	Maapu seadus	§ 73 lg 2
9	MTRS	Majandustegevuse registri seadus	§ 32 lg 2
10	MuKS	Muinsuskaitse seadus	§ 49 lg 2 p 2
11	NTS	Noorsootoo seadus	§ 17 lg 2
12	PGS	Põhikooli ja gymnaasiumiseadus	§ 14 lg 4
13	RekS	Reklaamiseadus	§ 36 lg 2 p 5
14	TKS	Tarbijakaitse seadus	§ 48 lg 2 p 3
15	TeeS	Teeseadus	§ 40 ⁹ lg 2 p 2
16	TubS	Tubakaseadus	§ 51 lg 3
17	TurS	Turismiseadus	§ 31 ⁵ lg 3 p 2
18	VMTS	Varismetalltoodete seadus	§ 54 lg 2 p 3
19	ÜTS	ühistranspordiseadus	§ 54 ¹¹ lg 2 p 3
20	ÜVVKS	ühisveevärgi ja kanalisatsiooni seadus	§ 15 ³ lg 2
21	MKS	Maksukorralduse seadus	§ 162 lg 2 p 2
22	PakS	Pakendiseadus	§ 33 lg 6
23	VTMS	Varsteomenetluse seadustik	§ 52 lg 2; 3; 9: 14; 14 ¹

Tabel 3. KOV varsteomenetluse pädevus.

VTMS § 9 kohaselt on kohtuvalikeks menetlejateks täidesaatva riigivõimu volitustega asutus ja valla- ja linnavalitsus.

4. Menetlusteenistus

Viis KOV'i (Illuka, Jõhvi, Mäetaguse, Toila ja Vaivara) (edaspidi KOV'id) soovivad tõsta oma haldussuutlikkust järelevalve ja varsteomenetluse valdkonnas, palgates selleks selle valdkonna häid spetsialiste. Selleks soovivad viis valda luua nn „kompetentsikeskuse“, mida KOV'id saaksid volitada valdkonna seadustest KOV'ile antud järelevalve ja varsteomenetluse pädevust.

Seoses sellega, et käesoleval ajal õigusloome ei võimalda valdade ülest korrakaitseüksust luua, ega volitada oma ülesandeid täitma teist KOV'i, siis loodi Vaivara Vallavalitsuse juurde korrakaitseüksus Menetlusteenistus, mille kaudu korraldatakse KOV'ide varsteomenetlust ja ollakse toeks KOV'ide järelevalve alaste ülesannete täitmisel. Viie valla peale on võetud osakoormusega toole kaks korrakaitseametnikku (ametnikud on vormistatud omavalitsuste juurde koormusega 0,2), keda kokkuleppeliselt juhib teenistuslikult KOV'i juht ja operatiivtasandilt korraldab tood Vaivara

Vallavalitsuse korrakaitseüksus menetlusteenistus.

Menetlusteenistus alustas tegevust alates 5.septembrist 2011. a. Igas vallas teostatakse ülesandeid iga valla enda nimel.

2011 aastal alustati viies omavalitsuses kokku 62 väärteomenetlust. Alustatud väärteomenetlustest on lahend tehtud 47 väärteoasjas (4 üldmenetluse otsust, 34 kiirmenetluse otsust ja 9 trahviteadet). Menetluses on 13 väärteoasja. Väärteomenetlus jäeti alustamata kahel juhul (ühel juhul kaebuse kontrollimisel rikkumist ei tuvastatud ja teisel juhul oli rikkumise toimepannud isik alla 14aastat vana. (Tabel 4)

Iga kohalik omavalitsus tõi enne menetlusteenistuse patrulli käivitamist välja kohalikud olulised probleemid, millele paluti pöörata enim tähelepanu. Illuka Vallavalitsuse poolt toodi enam välja Kuremäel liikluse probleem, kus valesti parkivad sõidukid häirivad oluliselt liiklust ja seavad sellega ohtu teised liiklejad. Sama probleemi tõi välja ka Toila ja Jõhvi Vallavalitsus. Mäetaguse Vallavalitsus märkis suuremaks probleemiks mahajäetud hooned, kuhu kogunevad noored. Samuti noorte poolt suitsetamist põhikooli lähiumbruses. Vaivara Vallavalitsusel oli põhiliseks probleemiks ebaseaduslik liiva kaevandamine vanas Riigiküla karjääris, samuti omavolilisi ehitamisi. Kõigi valdade ühiseks probleemiks märgiti ära prügi ladustamist selleks mitteettenähtud kohtadesse.

Menetluse staadium	Illuka	Jõhvi	Mäetaguse	Toila	Vaivara
Alustamata jäetud	0	0	0	0	2
Menetluses	2	0	0	2	9
Üldmenetluse otsus	0	1	0	0	3
Kiirmenetluse otsus	10	16	0	0	8
Trahviteade	1	6	0	2	0
KOKKU asju	13	23	0	4	22

Tabel 4. Väärteomenetlus 2011. a.

Menetlusteenistuse tegevuse planeerimisel sai võetud arvesse valdade poolt antud juhiseid ja soove. Illuka vallas selgitati välja 13 väärtegu, millest 11 oli parkimine keelatud kohas ja kahel juhul jäätmete ladustamine selleks mitteettenähtud kohtadesse. Jõhvi vallas selgitati välja 23 väärtegu, millest 2 oli alkoholi pruukimist avalikus kohas, seitse oli suitsetamist selleks keelatud kohas, 10 oli parkimine keelatud kohas, ühel juhul oli ebaseaduslik puude raie ja kolmel juhul oli jäätmete ladustamine selleks mitteettenähtud kohta. Mäetaguse vallas koostati kaks paikvaatluse akti ja edastati vallale edasiste haldustoimingute teostamiseks. Samuti patrulleeriti põhikooli ümbruses, et tuvastada võimalikke alaealiste poolt toimepandavaid rikkumisi. Rikkumisi ei tuvastatud. Toila vallas tuvastati 4 väärtegu, millest kaks oli keelatud kohas parkimine ja kahel juhul jäätmete

ladustamine selleks mitteettenähtud kohta. Vaivara vallas tuvastati 22 väärtetu, millest kolmel juhul oli alaealise poolt suitsetamine, 4 juhul rikuti kaevetööde eeskirju, ühel juhul rikuti koerte ja kasside pidamise eeskirju, viiel juhul rikuti heakorra eeskirju, neljal juhul ladustati jäätmeid selleks mitteettenähtud kohtadesse ja neljal juhul püstitati omavoliliselt ehitised ning neist ühel juhul püstitati ehitised looduskaitsealades kehtestatud piirangualale. (Tabel 5)

Seaduse nimetus	Illuka	Jõhvi	Mäetaguse	Toila	Vaivara
Alkoholiseadus	0	2	0	0	0
Tubakaseadus	0	7	0	0	3
Liiklusseadus	11	10	0	2	0
Kohaliku omavalitsuse seadus	0	0	0	2	10
Looduskaitse seadus	0	1	0	0	1
Jäätmeseadus	2	3	0	0	4
Ehitusseadus					4
KOKKU	13	23	0	4	22

Tabel 5. Väärted seaduste lõikes 2011. a.

Kõik vallaametnikud, kes oma töö tõttu on seotud menetlusteenistuse tegevusega, on andnud menetlusteenistuse tegevusele positiivse tagasiside. Menetlusteenistus on täitnud vallaametnike ootusi ja lootusi välja arvatud juhtumitel, mil on jäänud puudu teenistusülesannete täitmisel õiguslikust pädevusest. KoviD on avaldanud oma kindla seisukoha jätkata selliselt oma järelevalve ja väärtemenetluse alast kompetentsi tõstmist läbi ühise tegutsemise.

Elanike rahulolu seoses korralduse rakendamise viies vallas eraldi küsitlust läbiviidud ei ole. Tagasisidet kogukonnalt on saadud vahetult tööülesannete täitmisel, kus kogukonnaliikmed on avaldanud rahulolu ning panevad korraldusele suuri lootusi, kuna elukeskkonnas ei ole nad politseid enam kaua näinud ning seetõttu näevad kogukonnaliikmed võimalust probleemide leevendumisele.

Menetlusteenistus teeb koostööd 2012 aasta algusest Ida Prefektuuri kodakondsus- ja migratsioonibürooga ühispatrullide korraldamise näol. Samalaadne koostöö on plaanis ka 2012 aasta suvel keskkonnainspeksiooniga. Taolise koostöö eesmärgiks on suurendada väljas olevaid jõude ja olla rohkem nähtav, mille läbi ennetada võimalikke rikkumisi ja avastada rikkumiste toimepanijaid.

5. Ettepanekud

1. Täiendada KOKS 6¹ peatükki korrakaitseüksuse õiguste ja kohustustega ning laiendada tema ülesandeid KOVile riiklike ülesannete täitmise õiguse andmisega. Erivahendite kasutamise kord. Kehtestada korrakaitseametnikule haridus- ja kutsenõuded.
2. Täiendada KOKS 10 peatükki omavalitsusüksuste koostöö peatükki, millega antakse õigus moodustada omavalitsusülest korrakaitseüksust, kelle vahendusel saadakse täita KOVile pandud riiklike järelevalve ülesandeid või väärteomenetlust või õigust volitada oma haldusterritooriumil teostama riiklikku järelevalvet ja väärteomenetlust teise KOVi poolt.
3. Täiendada VTMS'i väärteomenetlust tagavate vahendite loetelu – isiku tagaotsitavaks kuulutamiseks.
4. Täiendada VTMS § 44 loetelu tagaotsitava isiku tabamisel isiku kinnipidamise õigusega kohtuvälisele menetlejale üleandmiseks.
5. Täiendada VTMSis isiku samasuse tuvastamise õiguse ja korraga.
6. Täiendada VTMS § 45 lg 1 loetelu korrakaitseüksusega.
7. Anda valdade ülesele korrakaitseüksuse sõidukile alarmsõiduki staatus, määrata sõiduki värvikombinatsioon ja tähistamine ning alarmsõiduki eriseadmete kasutamise õigus.
8. Anda KOVile peale peatumis- ja parkimisnõuetest kinnipidamise järelevalve ka muude määrdõuetest kinnipidamise järelevalve õigus oma haldusterritooriumil.